

Bevezetés

A Debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium iskolai közössége 2019-2020 tanévben sikeresen pályázott a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) által kiírt Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola megtisztelő címre. Az elismerés átadására iskolánkban 2020. 02. 17-én került sor ünnepélyes keretek között. Az elismerés az iskola közösségének sok éves munkáját dicséri.

Immár harmadik éve kiemelten fontos iskolánk vezetősége, valamennyi pedagógusa, dolgozója számára, hogy a fiatalokban kialakítsuk a fenntartható tudatos fogyasztói szemléletet és magatartást, bővítsük a gyakorlatban is használható ismereteiket. Az ilyen irányú, korábban megkezdett munkát folytattuk az elmúlt egy évben is.

Sok, korábban sikeres programot az elmúlt évben ismét megvalósítottunk, de képesek voltunk több új történéssel - esemény, továbbképzés, verseny, pályázat - megújulni, tovább fejlődni. Az elmúlt egy év mindennapjait egyre jobban, egyre több területen meghatározta, s a mai napig meghatározza a szomszédos ország, Ukrajna területén zajló orosz-ukrán háború. A háború következményeihez való tudatos alkalmazkodás megnövelte a felelősségünket embertársaink és környezetünk iránt egyaránt.

Iskolánk alapértékeinek megvalósításának eszköze tanulóink egészséges életmódra, környezetvédelemre, pénzügyi- és gazdasági ismeretekre, médiatudatosságra nevelése is, amelynek része a tudatos fogyasztói szokások kialakítása. A diákok megismerhetik azokat az összefüggéseket, amelyek a digitalizált környezetben az egészségüket, a környezetüket és az anyagi helyzetüket is befolyásolják a fogyasztási szokások által. Fontos, hogy a fiatalok megértsék, hogy nekik is tenniük kell nap mint nap a fenntartható jövőért, az ökológiai lábnyom csökkentéséért. A jövőben még tovább szeretnénk bővíteni a tanulóink ismereteit a fogyasztói tudatosságról, szeretnénk tudatos fogyasztóvá nevelni őket, ezért újabb és újabb területeket szeretnénk bevonni a szemléletformálásba.

Iskolánk a Debreceni Tankerület intézménye. Továbbra is szoros kapcsolatot tartunk a tankerületben a Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola címmel rendelkező többi közoktatást folytató intézménnyel, kapcsolatban vagyunk a középiskolai képzést végző Debreceni Ady Endre Gimnáziummal, a Kós Károly Művészeti Szakgimnázium és Kollégiummal, továbbá az általános iskolai képzést folytató iskolákkal. A fogyasztói tudatosságra nevelésben folyamatos, kölcsönösen segítő és támogató az együttműködésünk a szintén Fogyasztói tudatosságra nevelő iskolaként is működő ebesi Arany János Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskolával. Az évek során sokoldalú együttműködést alakítottunk ki a Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesületével.

A Csokonai Gimnáziumban évek óta az oktató-nevelő munka része a fogyasztó tudatosságra nevelés, ennek a tevékenységünknek nagy lendületet adott a fogyasztótudatossággal kapcsolatos díj, ezért iskolánk aulájában olyan információs hirdetőablát alakítottunk ki, ahol azóta is folyamatosan teszünk közzé a tanulók érdeklődését felkeltő cikkeket, híreket, programokat.

Iskolánk, a Debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium sikeresen pályázott a Világ Legnagyobb Tanórāja iskolai pályázat 2022.-ra. Első helyezett lett a Fenntartható fejlődési célok és megvalósíthatóságuk című, általam készített. projektterv a 9-12 évfolyam kategóriában. Az első díjjal a projekt megvalósítás támogatására az iskolai alapítvány 125 000 forintot nyert, s erről iskolánk honlapján is beszámoltunk. A tervezett, havonta megvalósuló kilenc programból négy már teljesült a tanév elmúlt hónapjaiban. Ezek a következők: Mesterkedj! - Raklapból udvari bútor az újrahasznosítás és újrafelhasználás jegyében (Fenntartható városok és közösségek)

Egy tanuló - egy konzerv - jótékonyági akció

(Az éhezés megszüntetése)

Vedd a magyart, vedd a magyart! - Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesületének előadása a fogyasztói tudatosságról, a hazai termékek előnyeiről

(Tisztességes munka és gazdasági növekedés)

Mondd, te melyiket választanád? - sportnap

(Egészséges jóllét)

Az iskola fogyasztói tudatosság melletti elkötelezettségét jelzi, hogy ősszel a vezetőség támogatásával részt vettem a Zöld Föld 30 órás akkreditált továbbképzésen, s eredményesen teljesítettem, így lehetőség lesz a Fenntarthatóság tantárgy bevezetésére és szaktanár általi oktatására.

Az iskola téma elkötelezettségét mutatja az is, hogy a Mesterpedagógusi pályázatomat az Út a fenntartható jövőbe címmel készítettem el és nyújtottam be novemberben az Oktatási Hivatalba a gimnázium Igazgatónőjének ajánlásával. A támogatást a tantestület valamennyi tagjának köszönöm!

Köszönöm az iskola vezetőségének, hogy folyamatosan minden támogatást biztosít a tanulók fogyasztói tudatosságára neveléséhez. Köszönöm a tantestület tagjainak, hogy az oktató munkájukon túl nap, mint nap nevelik az iskola ifjúságát, hogy felnőttként is tudatos fogyasztók legyenek társadalmunknak. S köszönöm iskolánk közössége nevében a tankerületnek a mindenkori támogatást.

Pósán Enikő

Debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium tanár

Debrecen, 2023. 01. 30.

Harmadik éves beszámoló 2022. február - 2023. január

2. Felelős és biztonságos internet és közösségi média használatra nevelés

A Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola kiemelt figyelmet fordít a tanulók körében a felelős és biztonságos internet és közösségi média használatának kérdésére, figyelembe véve a fogyasztói szokások digitalizáció irányában való elmozdulását, az e-kereskedelem bővülését, különös tekintettel a közösségi média felületein történő vásárlásra. Ennek érdekében biztosítja e témakörhöz kapcsolódóan előadások megtartását, tájékoztató anyagok eljuttatását a tanulók részére.

Iskolánkban, a Debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziumban évek óta nagy figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyasztói tudatosságra nevelés a felelős és biztonságos internet és közösségi média használata terén is megvalósuljon. A felelős és biztonságos internet és közösségi média használatának megismertetése a középiskolás korosztály számára különösen fontos, mert a digitalizáció elterjedésével, mindennapjainkban való megjelenésével egyre több tevékenységünk kapcsolódik az internethez, a hálózathoz. Közösségi oldalak, szórakoztató, társkereső platformok jelentek meg a kereskedelmi oldalak mellett, amelyek napjainkban már igen nagy forgalmat bonyolítanak. Ezek többsége regisztrációhoz kötött, ahol adatokat adunk meg, sokszor naivan, jószándékúan, nem gondolva vagy nem kellően átgondolva a következményeket. Ennek tudatosítása kiemelt jelentőségű.

A felelős és biztonságos internet és közösségi média használatára nevelést iskolánk *informatika szakos tanárai* koordinálják. A pedagógusok minden évben megszervezik a Digitális témahetet.

A pedagógusok részt vesznek továbbképzéseken, ismereteiket folyamatosan gazdagítják önképzéssel és kapcsolatot tartanak az iskola vezetésével, iskolánk rendszergazdájával, tantestületével. Mindannyian azért is dolgoznak, hogy az informatikai eszközök megfelelően, biztonságosan működjenek, a szükséges információs oldalak tartalmi hozzáférhetőek és használhatóak legyenek valamennyi pedagógus kolléga, a titkárság dolgozói, illetve a diákok számára egyaránt. A Nemzeti Alaptanterv és a helyi tanterv alapján tanmenetünkbe beépítjük a biztonságos internethasználat és közösségi médiahasználat etikettjének szabályait.

Az elmúlt évben is folytattuk a tanulók felelős és biztonságos internet és közösségi média használatának tudatosítása érdekében megkezdett munkát, amely a négy, illetve öt gimnáziumi év során minden évfolyamra kiterjed. Az ismertetek átadása elsősorban az **informatika és médiaismereti órákon** valósul meg, továbbá a témaheteken, tantárgyi versenyeken.

A tanév elején az informatika órákon a kollégák ismertetik a tanulókkal az etikus internet-és médiahasználatot, az informatika termék számítógépeinek és a tantermek digitális tábláinak használatára vonatkozó szabályokat. A tanári értekezleteken gyakran felhívják a kollégák figyelmét az internetes tartalmak jogszerű használatára, a plágium fogalmára és következményeire. Tanulóink az évek során tanórai keretek között ismerkednek meg azokkal a fogalmakkal, összefüggésekkel, amelyekkel felelősen és biztonságosan használhatják a világháló nyújtotta előnyöket:

- internet hozzáférési lehetőségek,
- biztonságos netezés,
- adatvédelem, adathalászat,
- világháló használatának előnyei és veszélyei,
- elektronikus kereskedelem,
- távollévők közötti szerződés,
- internetes gyerekvédelem,
- zaklatás, rágalmozás, becsületsértés,

- internetes csoportok, kapcsolattartás a neten.

A médiaórákon lehetőség van a témához kapcsolódó filmek megtekintésére, szituációk értelmezésére, esetek megbeszélésére.

Tavasszal több **továbbképzés**en vettem részt: ITM Digitális jólét program-Mesterséges intelligencia kihívás kurzus (egyik kolléganőmmel együtt), ITM Digitális jólét program-Digitális gyerekvédelem kurzus, továbbá IKT eszközök a tanórán 30 órás akkreditált képzés, Online az online bántalmazás ellen 30 órás akkreditált képzés. A továbbképzéseket eredményesen teljesítettem a beadandó vizsgafeladatok sikeres elkészítésével.

Az iskolai tanárai és diákjai gyakran és szívesen használják a digitális eszközöket órán. A digitális oktatás során rá is lettünk utalva, hiszen ezeknek az eszközöknek a használata biztosította a mindennapos oktatást. Ezalatt az idő alatt minden kolléga digitális kompetenciája sokat fejlődött, s valamennyien törekszünk ezen képességek folyamatos megújítására. Az iskola digitális eszközeit folyamatosan fejlesztik, cserélik modernebbekre. A digitális eszközök tanárok, diákok számára egyaránt elérhetőek.

Iskolánk részese lett 2020. szeptemberében a **Google Suite for Education** rendszernek, amely azóta nagyon megkönnyíti a tanulókkal és a kollégákkal való kapcsolattartást.

A digitális oktatás segítése céljából **digitális feladatbankot** hoztunk létre, ahova azóta is folyamatosan minden tanár a tanított tantárgyának megfelelően feltölti az általa szerkesztett feladatlapokat, gyakorló feladatsorokat, dolgozat kérdéseket. Ez nagy segítség mindenkinek, segíti a munkaközösségek összehangolt, egymást támogató munkáját.

A tantárgyi versenyek, az érettségire készülés is gyakran igényli az internetes keresést, projekt munkák készítését. A szaktanárok ezekben az esetekben is emlékeztetik diákjaikat a biztonságos netezésre, a plágium vádjának elkerülése céljából az irodalomjegyzék, a hivatkozások feltüntetésének fontosságára egy dolgozat megírásánál, előadás elkészítésénél.

Kapcsolatban vagyunk a Debrecenben működő **Büvösvölgy** Médiaértés Oktatási Központtal. Rendszeresen használjuk az interneten is elérhető Médiaszertár Pedagógusoknak oktatást segítő tananyagait.

A személyes előadások és webináriumok megtekintése mellett folyamatosan figyelemmel követjük az **internetes médiumok** híradásait, különös figyelemmel a Nemzeti Kibervédelmi Intézet, a Saferinternet Magyarország és az Urban Legends Facebook oldalára. Ezek az oldalak a napi aktualitásnak megfelelő hírekkel hívják fel mindenki figyelmét az internetes csalásokra, vírusokra. Youtube-csatornáikon megosztott videókat, elgondolkodtató történeteket feldolgozó kisfilmjeiket használjuk az internetes csalás, zaklatás, etikátlan viselkedés megfékezésére, a tanulóknál történő tudatosítására. Használjuk a Digitális Jólét Program keretében megjelent Annotált Linkgyűjteményt.

A diákjaink nagy százaléka vásárolt már az internetről. Az iskolai oktatás fontos részét képezi az online vásárlások ismertetése (karácsony előtt és digitális időszakban főleg), az online rendelésekkel kapcsolatos problémák, jogok tanítása. Felhívjuk a tanulók figyelmét, hogy csak megbízható oldalakat keressenek fel, használjanak. Bemutatjuk a banki rendszereket, fizetési lehetőségeket. A Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesületének előadásai, tájékoztatói is a tanulók, tanárok segítségére vannak.

A gimnáziumban is megrendezésre került április elején a **Digitális témahét**. Ezekben a napokban szervezett programoknál, eseményeknél igyekeztünk célirányosabban figyelni, tudatosabban megvalósítani a témahét célkitűzéseit: fejlessze a tanulók digitális kompetenciáját, miközben szakmai támogatást és hálózati kapcsolódást nyújt, betekintést biztosít a legkorszerűbb oktatástechnológiai fejlesztésekbe a pedagógusoknak. Nagy

segítségére volt minden pedagógusnak a felkészülésben és a foglalkozások megszervezésében a Digitális témahét weblapján elérhető Tudásbázis pedagógus segédletei.

A jövőben is igyekszünk segíteni a diákjainkat, hogy minél tudatosabban, etikusabban legyenek jelen a kibertér világában.

Harmadik éves beszámoló 2022. február - 2023. január

5. Pénzügyi ismeretek megalapozása

A Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola nagy figyelmet fordít a tanulók pénzügyi ismereteinek a megalapozására, amelynek érdekében lehetőséget biztosít pénzügyi fogyasztóvédelmi ismeretek oktatására.

Iskolánkban, a Debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziumban évek óta nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a fogyasztói tudatosságra nevelés a pénzügyi ismeretek terén is megvalósuljon. A pénzügyi kultúrának a kialakítása, pénzügyi ismeretek megfelelő megalapozása a középiskolás korosztálynál különösen fontos, mert néhány év múlva már nemcsak résztvevői lesznek országunk gazdasági- és pénzügyi életének, hanem alakítói, irányítói is lehetnek.

Az elmúlt évben is folytattuk a tanulók pénzügyi nevelésében a megkezdett munkát.

A pénzügyi tudatosság megismertetése folyamatos a négy, illetve öt gimnáziumi év során, minden évfolyamra kiterjed más-más pénzügyi területek tanítása révén. Így évről évre újulnak és gazdagodnak a diákok ismeretei.

A pénzügyi oktatást iskolánk **matematika munkaközössége** koordinálja. A munkaközösség tagjai folyamatosan gazdagítják ismereteiket önképzéssel, tájékoztatják a kollégákat a feladatokról, versenyekről, a pénzügyi oktatási segédanyagokról és internetes lehetőségekről. A könyvtár is rendelkezik megfelelő, az oktatást segítő könyvekkel, újságokkal.

A munkaközösségek a gyűléseik során rendszeresen megbeszélik:

- hogyan építhetők be a pénzügyi ismeretek az adott évfolyamon, melyik az a tananyagrész, ahol lehetőség van a fogalmak megbeszélésére, valós problémák megvitatására, a mindennapokban is használható tudás megalapozására,
- milyen aktuális eseményekhez kapcsolhatók a pénzügyi ismeretek,
- hogyan lehet érdekessé, élményszerűvé tenni az ismereteket,
- milyen lehetőségek kínálóznak az iskolán kívüli tudásgazdagításra,
- milyen országos, regionális, illetve iskolai versenyek vannak, várhatóak.

A tanulók az **osztályfőnöki, matematika, földrajz, történelem órákon** gyakran találkoznak a pénzügyvilággal.

A matematika oktatása számos alkalmat kínál a pénzügyi ismeretek gyakorlati alkalmazására. A tananyag feldolgozásánál gyakori kiindulópont, motiváló eszköz a történelmi áttekintés. Az ismeretek gyakorlati hasznosságára mindig kitérünk. A történelmi korok, korszakok gazdasági életének, illetve a gazdaságföldrajz tanulásakor szintén lehetőség van a pénzügyi ismeretek beépítésére. Az osztályfőnöki óráknak a tanmenetekben is rögzített része a pénzügyekkel való ismerkedés. A végzősök technika, életvitel és gyakorlat órái is alkalmat biztosítanak a pénzügyekről szóló gyakorlati foglalkozásokra.

Valamennyi szaktanár törekszik arra, hogy tanítványaiknak korszerű, használható ismereteket nyújtson - a tantervekben rögzített, érettségire felkészítő ismereteken, tudáson kívül például a pénzügyek területén, az órákon vagy azon kívül, akár kötetlen beszélgetések során is. Tanácsokkal segítik, személyes történeteikkel támogatják a fiatalok pénzügyi boldogulását az életben. A tanulók a gimnáziumi évek alatt megismerkednek a következőkkel:

- pénz története,
- forint és euró,

- bankkártya, bankszámla,
- bankválasztás, banki szolgáltatások,
- megtakarítások, betétek,
- biztosítások,
- kölcsönök, hitelek, diákhitel,
- banktitok, információbiztonság, ügyfélvédelem, panaszkezelés,
- előleg, foglaló,
- utazási szerződés,
- ingatlanvásárlás,
- szavatosság, jóállás.

Az előző tanévben is nagy szerephez jutott a **pénzügyeinket érintő fogyasztóvédelem**. A Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesületének munkatársának, dr. Kiss-Benedek Damarisznak a vásárlók jogairól tartott interaktív előadásain évek óta szívesen vesznek részt a diákok. A tanulók, osztályfőnökök visszajelzése miatt az egyesülettel **összel együttműködést** kötött iskolánk egy pályázat kapcsán. A Fogyasztóvédők Magyarországi Egyesülete ebben a tanévben sikeresen pályázott az Innovációs és Technológiai Minisztérium által kiírt egyik pályázatra. Ennek keretében együttműködési szerződést kötött a Debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnáziummal, mint Hajdú-Bihar megyei Fogyasztói Tudatosságra Nevelő Iskolával. Az együttműködésben még négy másik, a címet elnyert megyei iskola vesz részt.

A projekt célja a fogyasztóbarát szokások, a tudatos fogyasztói magatartás népszerűsítése az iskolás tanulók körében. A projekt részeként az egyesület munkatársai interaktív bemutató órákat tartanak az intézményekben, továbbá részt vesznek a pedagógusok fogyasztóvédelmi képzésében, akik így képesek lesznek arra, hogy továbbadják a megszerzett tudásukat diákjaiknak. Az egyesület az általuk kidolgozott oktatási segédanyaggal, konzultációval is támogatja a fiatalok ismeretszerzését.

Az első alkalomra 2022. december 14-én került sor a 11.e osztályban, amelyet dr. Kiss-Benedek Damarisz és dr. Szabó Andrea tartott. A tanulók aktív közreműködése bizonyította az ilyen irányú ismeretek szükségességét, a tájékoztatás módjának hatékonyságát.

Fenntartható pénzügyek **előadásra** került sor a Case Solvers középiskolások edukációjáért a MABISZ-szal együttműködésben létrehozott program keretein belül áprilisban 10.c majd 10.e osztályban, októberben 10.a és 10.c osztályokban.

Iskolánk tanulói rendszeresen részt vesznek a pénzügyi ismereteket igénylő **versenyeken**. Évek óta népszerű a K&H Vigyázz, kész, pénz! csapatoknak kiírt pénzügyi vetélkedő. Ezen tavasszal 9. évfolyamos csapat indult. A Stat Wars versenyen 10., a Zsebpénzügyes versenyen 11. évfolyamos csapat képviselte iskolánkat. Diákjaink szívesen kutakodnak az interneten, így az online fordulók alkalmával az eszköztárunk sokat gazdagodik. Az ismereteiket, tapasztalataikat, a pénzügyi érdekességeket megosztják társaikkal beszámolóikban, gyakran szituációs játékokban. A 2022. tavaszán a Pénzügyi Junior Klasszis versenyen elődöntőbe jutott a kolléganőm által felkészített egy négy fős csapatunk. Az elődöntőben kiadott ismeretanyag alapján kellett 50 kérdéses kvízre minél gyorsabban, maximum 50 perc alatt válaszolni, majd délután szóbeli feladatok következtek online módon Zoom-on keresztül nagy tudású, nagytekintélyű, ismert zsűritagok előtt. A tanulók nagyon sok ismeretre tettek szert a felkészülés során. Nagy élmény volt számukra a szóbeli verseny! A versenyt a tanároknak szóló felkészítő online előadások előzték meg regisztráció után. Az idei tanévben is több pénzügyi versenyre is beneveztünk. Az eredményeket még várjuk.

A hetedik **PÉNZ 7** 2022. márciusban került megrendezésre. A programhoz a gimnázium már a 2017/2018-as tanévben csatlakozott és megrendezte a Pénzügyi és vállalkozói témahetet. A témahét keretei között, a lehető legtöbb diákot bevonva a munkába, felhívtuk a figyelmet a pénzügyi tudatosságra. Rengeteg internetes segédanyagot, korábbi tanári képzések tananyagait felhasználva sokszínű programtervet valósítottunk meg. Már ekkor minden

évfolyamnak kínáltunk lehetőséget tanórai keretben a szokásostól eltérő, kellően motiváló egyéni ismeretszerzésre.

A legutóbbi alkalommal versenyeket, vetélkedőket szerveztünk tanulóinknak.

Iskolánkban, a szervezőkhöz hasonlóan, kiemelt célja, hogy már fiatal korban megalapozzák a pénzügyi és gazdasági tudatosságot, vállalkozói kedvet. A PÉNZ7-program a kormány lakosság pénzügyi tudatosságának fejlesztését célzó stratégia része. Továbbá fontos kormányzati törekvés a vállalkozói életforma népszerűsítése, a vállalkozói szellemű oktatás fejlesztése.

A **pályorientációs napra** december elején került sor. A meghívott előadók között szerepelt a Debreceni Egyetemen gazdasági ismereteket oktató tanár, továbbá pénzügyi területen dolgozó személy is. Az előadásokon tanulóink közvetlenül hallhattak információkat, illetve kérdezhetek szakértő emberektől, akik nagyban segítették idén is, elsősorban, a matematika orientációs, illetve nyelvi tagozatra járó diákok továbbtanulását. A tantestület tagjai is segítenek a tanulók pályaválasztásában, például a pénzügyi-gazdasági területen történő továbbtanulás esetén, ezért vettem részt a Pályorientáció a középiskolában II. akkreditált továbbképzésen, amelynek ismereteit kollégáimmal meg is osztottam.

Ma már a középiskolás tanulók is rendszeresen találkoznak pénzügyi helyzetekkel. Fontos, hogy a fiatalokban kialakuljon az igény a pontos, hiteles, körültekintő pénzügyi ismeretszerzésre, így későbbi pénzügyi döntéseiket helyesen tudják meghozni. ...ezért nekünk, pedagógusoknak is tenni kell!

9. Fenntartható fogyasztás elterjesztése

A Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola rendszeresen szervez fenntartható fogyasztás elterjesztését szolgáló programokat diákjai számára. Ennek keretében nagy hangsúlyt fektet a fogyasztóvédelem és a környezetvédelem kapcsolatára, valamint azok fontosságára.

A Debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium 2012 óta Ökoiskola, 2019-től Örökös Ökoiskola. Ebben szerepet játszott az is, hogy a fogyasztói tudatosságra nevelés már évtizedek óta folyik az iskolában a fenntartható fogyasztás elterjesztésével is.

A fenntartható fogyasztás terjesztésével nap mint nap törekszünk a fogyasztó tudatos szemlélet kialakítására, erősítésére tanulóinknál. Előtérbe került az a nézet, hogy a környezetvédelemmel, fenntarthatósággal összefüggő ismereteket nem egy tanórán, és nem egy osztállyal kell megismertetni, hanem minden órán, minden tantárgy keretében időt kell szakítani erre a témára. Meg kell keresni az ismeretátadás lehetőségeit, példát kell mutatni és összefüggésbe hozni a tantárgyak adta lehetőségeket a fenntarthatóság problémáival.

Az elmúlt évben is folytattuk a tanulók fenntartható fogyasztásra nevelésében a megkezdett munkát.

A fenntarthatóság elterjesztésével kapcsolatos feladatokat, eseményeket és az Ökoiskola projektjét iskolánk *biológia és kémia-fizika munkaközössége* koordinálja. A tagok rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, ahol gyakran szakmai előadásokat tartva képviselik az iskolát, továbbá ismereteiket folyamatosan gazdagítják önképzéssel is.

A debreceni POK által szervezett pedagógus napok **továbbképzései** keretében mindig érdekes, új ötleteket, friss lendületet jelentő előadásokon veszek részt kollégáimmal. Jó látni, hogy más iskolákban milyen törekvések vannak a fogyasztói tudatosság népszerűsítésére. Legutóbb előadásokat hallhattunk az Ökológiai lábnyom, a Klímakaland, a Fenntarthatóság és sport címmel.

A tanulóknak az iskolában és azon kívül is, az élményközpontúságra törekedve, alkalmakat teremtünk a fogyasztótudatos magatartás, fenntartható fogyasztás megismerésére, elsajátítására.

2022. szeptember végén iskolánk csapata a 2022. évi Fenntarthatósági Témahét Kárpát-medencei középiskolás csapatversenyének döntőjén vett részt. A **verseny az „Ott vagyok honn, ott az én világom”** címet kapta. A verseny az Emberi Erőforrások Minisztériuma, mint projektgazda és támogató, valamint a Kék Bolygó Alapítvány, mint fő támogató megbízásából, a PontVelem Nonprofit Kft. szervezésében, a Rákóczi Szövetséggel együttműködésben került meghirdetésre. Együtt nevezünk be a versenyre testvériskolánkkal, az Apáczaival. A Debreceni Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium „Vízcepp Mesterek határon innen” és a Kolozsvári Apácza Csere János Elméleti Líceum „Vízcepp Mesterek határon túl” partners csapatok a csapatverseny döntőjében első alkalommal vettek részt. A verseny döntőjét Sátoraljaújhelyen, a Rákóczi táborban rendezték meg. A mezőnyben a legfiatalabb csapattagokkal versenyző csapatként az ötödik helyezést értük el a nagyon szoros versenyben.

A mai gazdaság, társadalom, a gyorsan fejlődő technológia arra készlet bennünket, hogy minél többet költsünk. Ezt sugallják a reklámok, és ezt látják a tanulók is, így nagyon nehéz helyzetbe kerülhetnek a tanárok. Iskolánkban a **valamennyi tanítási órákon** is foglalkozunk a fenntarthatóság témájával, legyen az biológia vagy történelem, angol vagy matematika.

Igyekszünk megtalálni a módját, hogy ezt a témát beépítsük a tananyagba, például egy tananyaghoz kapcsolódó újságcikk, felvetett probléma, megoldandó feladat kapcsán. Az osztályfőnöki és az életvitel és gyakorlati ismeretek tanóra nagyobb szabadságot és lehetőséget biztosít erre. Az internet segítségével van lehetőség motivációs videók megtekintésére, amik alapot adnak egy vita elindításához, a tanulói vélemények meghallgatásához és ütköztetéséhez. Mindez elősegíti a tanulók kommunikációjának fejlődését, ok-okozati összefüggések feltárására készíti a tanulókat, és felveti a jövő problémáit, gondjait, amivel majd a tanulóknak felnőtt korukban kell megküzdeni. Ügyelünk arra, hogy hétköznapijaink minél inkább vegyszermentesek legyenek, A kémiai kísérleteknél is odafigyelünk a vegyszerek használatára. Nagyon fontos az iskola közvetlen környezetének és udvarának gondozása, ezért folyamatosan zöld növényeket ültetünk. A termeket folyamatosan cserepes növényekkel díszítjük. Az iskolánkban még főleg nyomtatott tankönyveket használunk. Ezek többsége a könyvtár állományában van és kölcsönözhető. A digitális tananyagokat a tanárok egyénileg használják óráikon, ha olyan tanteremben vagyunk, ahol rendelkezésünkre áll digitális tábla. Gyakran dolgozunk fel tananyagot, teszünk fel kérdéseket, úgy, hogy ehhez a tanulók saját digitális eszközeiket használják.

Évek óta részt veszünk a **Fenntarthatósági témahét** eseményein. Az esemény előkészítését szolgálták a heti rendszerességgel megrendezésre kerülő webináriumok, amelyeken több tanár is részt vett. A 2022. évi eseményre április végén került sor. Különösen sok érdekes előadás volt elérhető a tanárok és tanulók számára. A kollégákhoz hasonlóan én is igyekeztem beilleszteni az előadásokat a tanóra keretei közé. Így valamennyi osztály részese lett a témahétnek. A közös megtekintés utáni megbeszélés tovább mélyítette az elhangzott ismereteket. Kiemelt témánk volt az megújuló energia, klímaváltozás, egészségnevelés. Az előadásokat az iskola aulájában rendezett poszterkiállítás egészítette ki.

Rendszeresen gyűjtjük a használt elemet, használt telefonokat, telefon akkumulátorokat, hogy ezzel se szennyezzük a környezetünket. Az elemgyűjtők az iskola több helyiségében megtalálhatók. 2022. őszén is csatlakoztunk a **Passzold vissza, tesó!** - a használaton kívüli mobiltelefonokat gyűjtő, világszerte zajló kampányhoz.

Rendszeres szervezett programunk a tavaszi diákönkormányzati nap. Idén ennek az eseménynek a fenntarthatósághoz kapcsolódó célkitűzése volt a minél **kisebb ökológiai lábnyom** szem előtt tartása. Volt osztályok közötti főzőverseny. A szemétszobrászaton élvezettel készítettek a tanulók a másoknak haszontalan anyagokból díszeket, szobrokat. Ezen a napon rendeztük meg a használt pólók vásárt is.

Az ételmaradék külön gyűjtése és további hasznosítása, a szelektív hulladékgyűjtés, a komposztálás, a csomagolóanyagok mennyiségének csökkentése jó példa arra, hogy hogyan lehet az iskolákban olyan példát mutatni, amellyel az otthoni környezetben is tenni tudnak a fiatalok a jövőjükért. Tanári munkánk során a digitális eszközök használatával igyekszünk minél kevesebb papírt használni. Folyamatosan biztatjuk tanulóinkat a lakókörnyezetük rendezésére, takarítására, a növények és állatok gondozására. Továbbá felhívjuk figyelmüket a testi és lelki egészség érdekében a rendszeres testmozgás, egészséges táplálkozás, minőségi kikapcsolódás fontosságára. 2020. tavaszán csatlakoztunk a Magyar Diáksport Szövetség felhívására a világszerte indított Dove Önbizalom Programhoz, amely a fenntartható és egészséges életmódot szeretné a fiatalok életében népszerűsíteni. A program kisfilmjeit az elmúlt évben is felhasználták az osztályfőnökök témaindítónak, sőt a szülőknek is ajánlják segítségül a kamaszokkal való kommunikációhoz.

Az iskolában működő öko-munkacsoport, amelybe minden munkaközösség delegál tagot, az elektronikus levelezőrendszeren, internetes közösségi hálózaton és az iskolai honlapon

keresztül folyamatosan tartja a kapcsolatot az iskola közösségével, különösen sok hasznos információt oszt meg a karantén ideje alatt is. A digitális oktatáshoz szükséges eszközökkel a tanulóink többsége rendelkezik, ha mégis szükséges segítség, akkor az iskola biztosít tanulóknak és tanároknak egyaránt, megfelelő eszközt.

Iskolánk is csatlakozott a 2022. szeptemberi **Európai Mobilitási Hét** fenntartható városi közlekedést, környezetbarát közlekedési módokat népszerűsítő felhívásához, programjaihoz.

Az iskola területén elhelyezett kerékpártárolók is lehetőséget biztosítanak a környezetkímélő közlekedési forma választására az otthonaink és az iskola között. Az autómentes nap keretében, már hagyománnyá vált, hogy iskolánk diákjainak egy csoportja tanáraik társaságában kerékpárra ülve ellátogat a 15 km-re lévő zeleméri templomromhoz, így volt ez az idei tanévben is. A túrához évek óta már más iskolák képviselői is csatlakoznak. A túra nagyon nagy élmény volt minden résztvevő számára. Ismét bekapcsolódtunk a város által szervezett belvárosi programokba, kvízteszteket töltöttünk ki.

Az iskola tanulóinak, tanárainak túlnyomó része választja a tömegközlekedést az iskola és otthonuk közötti közlekedésnél, mert a villamosmegálló az iskola előtt van, illetve több autóbusz megáll az iskolával szemben.

Iskolánk a debreceni Nagyerdő mellett található, amelyet nyolcvankét éve, elsőként nyilvánítottak védetté. Az október elején rendezett **Nagyerdő hete** keretében - a folyamatos együttműködésnek köszönhetően - a Nyírerdő Zrt. Debreceni Erdészete nyitórendezvényén, a hozzá kapcsolódó futóversenyen, a városi bemutató programokon vettek részt tanulóink.

Az idei tanév adventi időszakában ismét rendeztünk jótékonyági gyűjtéseket rászoruló családoknak, állami gondozott gyerekeknek újrahasznosítható csomagolást használva. Az akciók a fenntarthatóságra nevelésre és a tanulók érzékenyítésére egy újabb alkalmakat teremtettek.

Számunkra fontos a **múlt tisztelete**, ezért neveztünk be a helyi értékek - épített örökség, ételek, szellemi kincsek... - megismerését, megőrzését célul tűző Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat által kiírt „Megyénk kincsei” elnevezésű, középiskolásoknak szóló versenyre. Iskolánk vendégeit szívesen fogadva megismerhetik a városrész, a Sestakert és a gimnázium épületének történetét, megcsodálták a több négyzetméteres ólomüveg ablakokat, az iskola múzeumát. Az iskola múzeuma felvette Dr. Porcsalmy János nevét, aki a gimnázium tanára, Debrecen város közoktatásáért (1998) díjazottja volt - így is tisztelni szeretett volna, a múltat ápolva, az iskola a nagyra becsült pedagógusa előtt.

Az iskola külső kapcsolatai sokrétűek, a társadalmi és civil szervezetekkel egyaránt jó kapcsolatot ápolunk. A legfontosabb kapcsolat a Debreceni Egyetem különböző intézeteivel, és a Debreceni Ökoiskolákkal. Jó az együttműködésünk az ebesi Arany János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolával, amely iskola 2022. szeptemberében újabb öt évre elnyerte a Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola címet.

Az elkövetkező években is szeretnénk folytatni fenntarthatósággal kapcsolatos tevékenységünket. Igyekszünk tanulóinkat folyamatosan motiválni, nevelni a fogyasztói tudatosságra, annak ellenére, hogy más világot sugall nekik a média, mást látnak, mást tartanak értékesnek. Törekszünk arra is, hogy diákjainkon keresztül, segítségükkel a családokat is meggyőzzük a fenntarthatóság fontosságáról.

Harmadik éves beszámoló 2022. február - 2023. január

10. Kereskedelmi egységek, helyi termelői piacok látogatása – vállalás volt

A Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola oktató jelleggel megszervezi kereskedelmi egységek, piacok látogatását, elősegítve helyi termelői piacok, termékek, valamint fogyasztóbarát vállalkozói szemlélet megismerését és a fogyasztóvédelmi tudás gyakorlati használatát.

Tanulóinkat fontos, hogy egészségesek, energikusak, fitteek, csinosak legyenek, s tudják, hogy a testmozgás mellett az étkezéseikre is oda kell figyelniük. Érdekli őket az egészséges táplálkozás, a különféle étrendek, bioételek. Szívesen kóstolnak új ízeket, nyitottak az modern technológiával készült ételek fogyasztására. Előnyben részesítik a hazai jó minőségű élelmiszereket. Igyekeznek elkerülni az adalékanyagokat, mesterséges színezékeket tartalmazó túl cukros, túl zsíros ételeket. Időt kell szánni a nyugodt étkezésre, mert az étkezés több, mint a táplálkozás.

Az elmúlt évben is sok és sokféle programot terveztünk a kereskedelmi egységek, helyi termelői piacok látogatásával kapcsolatban.

Az iskola falain belül is szerveztünk a helyi termelésű élelmiszereket, saját készítésű termékeket népszerűsítő napokat.

Igyekeztünk, hogy személyesen és digitális formában is eljuttassuk tanulóinkhoz azokat az információk, törekvések, amelyek hozzájárulnak fogyasztótudatos gondolkodásuk kialakításához, bővítéséhez, megzilárdításához.

Az osztályfőnökökön túl *valamennyi pedagógus*nak nagy a felelőssége abban - a tanulók családjain kívül -, hogy a ránk bízott fiatalok testileg és lelkileg is egészségesek legyenek, és ennek érdekében a rendszeres testmozgás, egészséges táplálkozás, minőségi kikapcsolódás, szakértő támogatás biztosítva legyen. A téma a kiemelt fontossága miatt az osztályfőnöki tanmeneteknek is részét képezi valamennyi évfolyamon.

A tantestület tagjai célirányos vagy spontán beszélgetésekben rendszeresen felhívják a tanulók figyelmét az élelmiszerek eltarthatóságára, az egészséges ételekre, a minél kevesebb szemét termelésére, a szelektív hulladékgyűjtésre, a komposztálás lehetőségére. Mindenkit bíztatnak arra, hogy az ételek elkészítéséhez szükséges alapanyagokat, elsősorban zöldségeket és gyümölcsöket a rövid beszerzési útvonalon, a helyi piacokon megjelenő helyi termelőktől szerezzék be.

A **városi piacra** járni – több, mint vásárlás, ez program. Itt nem lehet rohanni. Nézelődik a színes árukat csodálva, válogat küllem, minőség vagy ár szerint, beszélget az eladóval, vásárolgat a finom, friss termékekből. A városi Nagypiacon és a lakóközvetek kisebb piacain sok a nagykereskedésből beszerzett, távolabbi területekről ideszállított zöldség és gyümölcs. Szerencsére, itt is megtalálható az a néhány helyi termelő, aki a kertjeiben gondosan megtermelt, idény jellegű, többlet zöldséget, gyümölcsöt kínálja. Rábukkanhatunk a hosszú sorok között az otthonokban készített, házi savanyítású káposztára, a reggel fejt friss tejre, az udvarakon álló méhkaptárokból pergetett mézre a házak körül kapirgáló tyúkok tojásaira.

A városban működnek az egyházak vagy kisebb közösségek által működtetett **termelői piacok**, ahol meghívásos alapon csak helyi termelők árulhatják termékeiket rendezett körülmények között havonta egyszer-kétszer. Nagyon széles a kínálat, van napraforgó olaj,

kolbász, szalonna, sajt, pogácsa, fűszerpaprika, méz, lekvár, szörp, zöldség, gyümölcs...s ami nincs, de igény van rá, akkor a következő alkalommal már lesz.

Aki megkóstolja ezeket az ízletes termékeket, akkor a jövőben is szívesen vásárolja majd. A tanulóinkban a piaclátogatásokkal, iskolai termékbemutatókkal igyekszünk kialakítani a hagyományos ízek szeretetét, a minőség iránti igényt, az értékek megbecsülését, a termelő munka elismerését.

A közeli piacokon történő vásárlás tehát számtalan előnnyel jár. Az áru nyomon követhetősége, minősége, termelési módja leinformálható, meg lehet kérdezni az árustól. Személyes kapcsolat alakulhat ki az eladó és vevő között, ami növeli a termék iránti bizalmat. A helyi élelmiszerek gazdag, különleges ízvilággal rendelkeznek. A szezonális termékek mindig frissek. A termékeket környezetkímélő, hagyományos módon, nagyobb élők munkával, nagy odafigyeléssel állítják elő. A közvetlenül a termelőtől történő vásárlással kedvező áron vásárolhatunk. A termelő bevétele helyben marad, így erősíti a helyi gazdaságot.

Az élelmiszeripari termékeken kívül gyakran találkozunk helyi termelők kézműves termékeivel is.

Debrecen évszázadok óta rendelkezik vásártartási joggal. Tavasszal és ősszel (2022. őszén idén elmaradt az új helyszín keresése miatt) országos **kirakodó vásárt** rendeznek a városban, ahol mindenféle portéka kapható – ruházat, függöny, szőnyeg, edény, játék, illatszer...s van a kézművesek utcája! Itt sajtok, népművészek által készített textil- és bőrárak, kerámia termékek, fajtékok, fahordók... kaphatók. Az október elején rendezett vásárban - több alkalom kimaradása miatt - különösen sokan voltak.

A város a jeles napokhoz kapcsolódva mindig rendez **kézműves és gasztronómiai vásárt** a helyi termelők áruiból a főtéren. Debrecen város vezetői is fontosnak érzik a helyi termelők támogatását. Mi az iskolában pedig igyekszünk a tanulókat arra nevelni, hogy a lehetőségeket kihasználva képesek legyenek, s legyen igényük arra, hogy a helyi termelők áruit válasszák.

A **gimnáziumban**, az aulában minden évben tartunk ásványokból bemutatót és vásárt, kézműves termékekből több napos adventi vásárt. A tanév elkezdése utáni hetekben az osztályok is szerveztek hasonló bemutatót és vásárt saját maguk által egészséges alapanyagokból készített édes és sós süteményekből. Más alkalommal gyümölcs teát kínáltak a tanulók. Az eladás során kapott pénzt az osztálypénzhez teszik. Az árusítás után a pénz értékét jobban megbecsülik, vásárló erejét is jobban megértik.

Iskolánkban olasz és német kéttannyelvű osztályok működnek. Ez lehetőséget teremtett arra, hogy bemutassák az iskola közösségének más népek jellegzetes ételeit, italait, szokásait, hagyományait.

Ebben az évben tovább bővült a helyi termékek népszerűsítésének az alkalmait az iskolában. Nagy örömeinkre a **szülői munkaközösség** is bekapcsolódott a kézműves termékeket, egészséges finomságokat népszerűsítő **vásári** akcióba. Karácsony előtt, az utolsó tanítási hét három napján pár tíz forintokért árulták a saját sütésű kekszeket, muffinokat, gyöngyből fűzött angyalkákat...s a karácsony hangulata mindenkit egyre jobban átjárt. *Pedagógusként neveljük a gyermekeket, akik hatással vannak családjaik fogyasztói tudatos szemléletére! ...s így egyre többen fogunk figyelni a tudatos, egészséges fogyasztásra, a fenntartható életmódra.*

Az iskolában nagy sikerrel rendeztünk tavasszal, a Diákönkormányzati napon a **használt póló vásárt**. A tanulók behozták és felajánlották eladásra a jó minőségű, márkás, megkímélt vagy alig használt, tiszta pólóikat. A pólók eladásra kerültek egységáron. A befolyt összeget az Ukrajnából menekült emberek ellátására, a kormányzat által létrehozott számlán keresztül ajánlotta fel az iskola közössége. A vásár lehetőséget biztosított arra, hogy az iskola

diákjai egymásnak, örömet szerezve, közvetlenül juttassák el a már nem tetsző, vagy kinőtt ruhadarabot.

Debrecen híres mézeskalácsairól. A debreceni **mézeskalács** pirosra festett, fényes felületű, romantikát idéző fehér vagy esetleg színes cukrozott tojáshabvonalakkal, -rózsával stb., valamint képecskével, tükörrel díszített omlós, sárga tésztájú, különböző alakú (szív, pólyás baba, bölcső, huszár, kard stb.) és méretű sütemény, illetve ajándéktárgy. A Fórum bevásárlóközpont ennek a karácsonykor is népszerű finomságnak a receptjét, elkészítését szerette volna idén adventkor megosztani a fiatalokkal. Az iskolánk egy csoportját is elkísértem erre az alkalomra. Nagyon jó volt látni, hogy korosztálytól függetlenül milyen nagy örömet okoz a **saját kézzel** készített finomság elfogyasztása vagy elajándékozása. ...s az élmény, fotók megosztása a társakkal.

A **helyi értékek** - épített örökség, ételek, szellemi kincsek... - felfedezését tűzte ki célul Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat által kiírt „Megyénk kincsei” elnevezésű, középiskolásoknak szóló **verseny**. A nemzeti értékek és hungarikumok népszerűsítésére és megismertetésére irányuló, 3 fordulós megyei szintű vetélkedőre iskolánk két csapata nevezett, az egyik csapatunk már a középdöntőben van.

Iskolánkban a kémia órák keretében a tanulóink megismerkedhettek az élelmiszerek csomagolásán lévő összetevőkkel, az E-számokkal, allergén és rákkeltő anyagokkal. Beszélgettünk a GMO technológiáról és a GMO élelmiszerekről. Kémiai kísérletes foglalkozásokon a tanulók az élelmiszerek összetételét vizsgálták.

A mindennapi életben fontos, hogy vevőként, fogyasztóként is megfelelő és korrekt információkkal rendelkezünk. A város szakmai szervezetinek, fogyasztóvédelmi egyesületeinek munkatársai folyamatosan adtak tájékoztatást diákjainkat arról, hogy milyen jogokkal rendelkeznek, mire ügyeljenek a bolti, piaci, illetve online vásárlásoknál.

Iskolánk tanulói egyedül, barátokkal, családtagokkal járnak vásárolni boltokba, piacra, gyakran az iskolai büfébe. Fontos, hogy döntésüket felvállalva, környezetüket is nevelve a helyi termelők áruit, mindenképpen magyar terméket vásároljanak. A fiatalok nagyon kritikusa, a vásárlások szélsőséges tapasztalatait kéretlenül is megosztják egymással, tanáraikkal. Az ilyen indítású iskolai beszélgetések rendkívül erősen alakítják, formálják a fiatalok világnézetét, viselkedését.

Iskolán tanulói közül többen Debrecen környéki településeken laknak családjukkal, a többi tanulónak pedig vannak rokonai a környéken, így folyamatosan megtapasztalják a vidéki élet szépségeit, előnyeit is: a legédesebb a saját kertben termett paradicsom, a legízletesebb a saját almafa termése, a legszebb sárgája az udvaron kapirgáló tyúk tojásának van... A legfinomabb a nagymama, édesanya főztje! ...ők tudják, hogy mitől a legfinomabb az étel, tudják, hogy a melyik szomszédtól vagy falubelitől mit érdemes beszerezni, s ezt igyekeznek továbbadni gyerekeiknek. Ebben is igaz, hogy nevel az iskola...a családdal együtt értékes fiatalokat a fenntartható jövő számára.

Néhány év múlva a most középiskolás korosztály az ország gazdasági életének szereplői lesznek. Lesznek alkalmazottak, lesznek östermelők, többen esetleg vállalkozók. S egyéni boldogulásuk miatt lehet, hogy még többen vállalkoznának. Fontos, hogy megfelelő információval, vállalkozói ismeretekkel rendelkezzenek ahhoz, hogy majd felelőséggel tudjanak dönteni. Minden tanuló számára fontos megismerni a fogyasztóbarát vállalkozások ismérveit. A fogyasztóbarát ügyfélszolgálatot, amely alkalmas a fogyasztói reklamációk gyors, hatékony és jogszerű elintézésére. A fogyasztói tudatosságot ösztönző tájékoztató rendszert, amely kiemelt hangsúlyt fektet arra, hogy a termékek értékesítésével, illetve a

szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos valamennyi információ a lehető leghatékonyabb és legegyszerűbb módon eljusson a fogyasztókhoz.

Tanulóink figyelmét fel szeretnénk nyomatékosabban hívni arra, hogy fenntartható fogyasztást folytatva, úgy tervezzék meg fogyasztásukat, hogy az a lehető legkevésbé jelentsen káros hatást a jövőbeli generációk számára, illetve a legminimálisabb környezeti ártalommal járjon.

Az iskolai nevelő-oktató tevékenység során a legáltalánosabb emberi, európai és nemzeti értékeket kívánjuk közvetíteni tanulóinknak. Feladatunknak tartjuk, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket. Érték legyen az ételkészítés, a jó minőségű és egészséges helyi termék. Szívesen fogyasszunk a kiskertekben termelt zöldséget, gyümölcsöt és az abból készült ételeket. Fontos, hogy tisztelet és megbecsülés övezzék a helyi termelőket, a termelői munkát. Feladatunknak érezzük azt is, hogy a fogyasztóbarát vállalkozói szemléletet, a fogyasztóvédelmi tudás gyakorlati használatát megismertessük diákjainkkal. Így is szeretnénk segíteni azt, hogy a fiatalok fogyasztói tudatos szemlélettel rendelkezzenek.

A jövőben újabb és újabb területeket szeretnénk bevonni tanulóink fogyasztó tudatos szemléletének formálása céljából.